

AN-HÀ-BẢO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM
ÉDITION EN QUOC-NGU DE L'APPEL

Organe d'Informations Agricoles, Commerciales et Industrielles

NHÀ BÁO Ở TẠI ĐƯƠNG - Boulevard Delanoue - Cantho

ĐỒ-VAN-Y
TỔNG-LÝ
Giá bán nhật trình
AN-HÀ
Trọng năm..... 6000
Sáu tháng..... 3 00
Giá bán riêng nhật
trình L'APPEL
Trọng năm..... 6000
Sáu tháng..... 4 00
Giá bán chung hai bản
Trọng năm..... 10000
Sáu tháng..... 6 00

PHẠM-KY-XUONG
CHỦ-BỘT
Số 658
Về việc mua bán hay là
mua nhật-trình hay là gửi
bài đăng báo xin đề thơ
cho M. ĐỒ-van-Y
Lúc mua báo xin các
ngài chiếu cố, gửi số tiền
lần, bản-quản lấy làm
thảm cảm.

CUỐN SÁCH TẠO HÓA

Các anh em ơi! chúng có cái chơi bởi chỉ cao thượng bằng cái dùng. Ấy giờ rảnh mà đọc cuốn sách của tạo-hóa. Ấy là một cuốn sách li-hiếm không phải cuốn sách chữ, cho rồi người nói tiếng nào hát ấy, thì đọc cuốn sách ấy cũng được. Ai ai cũng hiểu sách hích ấy được, miếng là có một chút ý-châm chữ, một chút biết biết, một chút lòng biết biết.

Này anh em bây giờ chúng quanh ngõ trên cao, ngõ dưới chơ, ngõ mới chỗ thì anh em sẽ thấy muốn nên cái kỳ lạ, miếng là con mắt anh em có một chút trí, hay là trí anh em có con mắt cũng động.

Chúng quanh anh em thì có cái kỳ kỳ này: Muốn loài thảo mộc khác nhau: Cây to, cây vừa vừa, cây nhỏ, cỏ, rong, rêu.... Mỗi thứ cây có hiob, có lá, có bông, có trái, có mùi, có màu, khác nhau.

Đó là loài thảo mộc cũng là một cuộc to trong bản tạo-hóa. Anh em có khi nào vui lòng mà thấy cuộc ấy chẳng? anh em vui lòng rồi có mong lập dựng cây trong loài thảo mộc loại nào theo loài này và mong tìm kiếm cái sự diệu ứng trong cuốn sách hình của tạo-hóa, về cuộc thảo mộc, rồi chép cuốn sách ấy ra tiếng Anam, và các anh em gia công tìm kiếm sự lợi dụng mỗi cây thì các anh em đã tạo-hóa ra một cái khoa học về thảo mộc cho tiếng Anam rồi!

Muốn loài động vật. Một là loài thú: Từ con voi lớn sừng đến con chuột lắt, chuột nhỏ nhỏ, thì biết bao nhiêu thứ khác nhau. Cỏ, heo, nai, ngựa, trâu, bò, muông, đi, không đóng hình đóng loài.

Hai là loài chim: từ con chim phụng hoàng là vua trong đám phi-cầm, cho đến con chim sâu bằng ngón tay, thì biết bao nhiêu thứ chim khác nhau về hình dạng, lông, là tiếng kêu, cách ăn, thói quen....

Ba là loài cỏ rừng, từ con phù dung yếu ớt "sớm nở tối tàn" đến con kiến vương mình cứng cá như bện giáp, đi phá các lỗ hổng... thì biết bao nhiêu là thứ côn-trùng khác nhau: Con quýt cách xaob, có lông bằng giống con bướm cánh nhặng, lượn như cái hoa bay.

Bốn là loài người ta: Âu-Á Mỹ có văn-minh, học thức nhiều, biết dùng điện khí, máy hơi, điện tín và tuyến, cho đến người mới thành thã, là là, ở trong kẻ đá chửi chửi, động nhấc nhấc gặc người thuở mới ra đời trên mặt đất này, thì biết bao là cái lạ về tiếng nói về tính tình, về hình dạng về phong-tục, về lịch sử, về địa-dư.

Sau nói loài động vật xin các anh em đừng tưởng đất mà coi, trong đất cũng

loại-nhời muôn loài sống, kiến cũng nhiều thứ kiến, trùng cũng nhiều thứ trùng. Bản có trăm loại khác nhau, cũng làm hình làm dạng... Tóm lại thú sống, và nhiều thứ của. Số-hơn nhiều thứ sống... Cá, nào ai có biết có bao nhiêu binh...
Các anh em có ghé mắt nơi loài động vật ấy và có xút lòng khi thấy những loài vật ấy chẳng? Các anh em có muốn học cho biết mọi loài, trong đám động vật vô số ấy chẳng? Các anh em có muốn học cho biết mọi loài, trong đám động vật vô số ấy, thì các sách của anh em đã làm ra, sẽ thành một bộ khoa học: to thuộc về loài-vật viết bằng tiếng Anam!

K. M. N. S.
(Còn nữa)

Ai muốn mua gạch ngói thượng hạng và đủ thứ

Xin gửi thơ cho Monsieur Đặng-văn-Chiêu Tràon

Sống
Sống mà vô dụng, sống làm chi,
Sống chẳng lương-lâm, sống ích gì?
Sống trái đạo người, người trong đời,
Sống quên ơn nước, nước ngoài khi.
Sống tai như diếc, xem càng hồ,
Sống mắt dưng dưng, găm công kỳ.
Sống vậy, thác hay hơn cái sống
Sống mà vô dụng, sống làm chi.

Chết
Chết sao tên tuổi, vào còn dài,
Chết kỳ gọi người dù mắt tai
Chết đàng đàng, danh há mục
Chết đem vào sử, chết nào phai.
Chết hia chơn nghĩa, đời ki en đời
Chết để thảo ngay, chơn nhấc hoài.
Chết thế là trường sanh đó vậy
Chết làm trọn phật, qui hơn ai.....
Rất trong quyền "Trường-Sanh"
của M. Lê-Mai Thương-gia Saigon

HÒA VĂN SỐNG
Sống là chi, thác lại là chi?
Sống thác xưa nay có khác gì!
Sống chẳng bại hơn đời phải ngại,
Sống toàn kỷ kỷ chúng cùng khi,
Sống như Nhơn-Khai, thác còn thế,
Sống của Bina-Hoàng, sống rất kỳ?
Sống thác dưới trần ai chớ có,
Sống là chi, thác lại là chi???

Chết
Chết sao sát lập tiếng thơm dài,
Chết đượ như vậy đáng chết tai,
Chết đàng đàng như đời tat chơn,
Chết hia gương bầu ót đưng phai.
Chết thế: Tao-Mãng (1) còn cười mãi,
Chết giống Cháu-Pan (2) bầy cảm hoài.
Chết là cái chết người đời chết,
Chết rộng thính danh để mỹ ai??!

Phan-V. Đại (Cantho)

(1) Tao-Mãng - Vương-Mang
(2) Cháu-vân-Tiếp - Phan-Thôn-Giang

Tiệc mừng tân hôn

Theo tin An-Hà-Báo đăng trong số 370, M. Cao-văn-Hùng nghiệp-chủ tại châu-thành Cantho đình chữ vụ qui cho ai rừ sanh duyên cảm sắc cùng M. Vô-Thành (Timoleon Gregoire) dân Đại-Pháp, là lịch lang của quan Đốc-phủ-sứ toanraire Vô-thành-Bầu ở Saigon.

Trong 1 ngày (1-2-3-4 Aout) tiệc đàn thuyết đãi các quan chức cùng thân bằng quyến thuộc tại nhà M. Cao-văn-Hùng, Chánh chủ lễ và ra, chủ đọc-giải chương rõ, trong cuộc ăn tiệc thì nhà chường đẹp đẽ, kết lại trên đũa, hoa là Anh chét, mắt trông vào thật là chẳng khác nào một chỗ cắt đãi cung điện chi vậy. Và lại M. Cao-văn-Hùng là một người kim thoa học thông thạo những cách chường đũa trong mấy đêm tiệc làm; bởi vậy trong cuộc tân hôn này: ngoài cách chường đũa thường như lạc mành, cháo, lư, dĩa, trao cơm, kết lại v.v. thì còn có nhiều kiểu lạ, cách mới, khác nơi tay của M. Hùng bày chế ra, thật chẳng những là khéo tốt mà thời; lại còn có về tinh anh trong sách, nên chỉ các quan khách đến dự tiệc, ai cũng đều trầm trồ khen ngợi tất cả.

Chiều 1° Aout, các quan chức đến dự tiệc thấy có: Quan lớn Đốc-phủ chủ-quận châu-thành Godthoroug Đổ-quang-Trứ, Quan Đốc-phủ Huỳnh-long-Dương (Vinhlong), quan Đốc-phủ Nguyễn-dân-Khoa An, quan Đốc-phủ sự Tôn-an, quan Đốc-phủ quân Phụng-hiệp ông Đổ-kết-Trừ, ông Bùi-thế-Khâm cựu hội-dồng quân-hạt, ông Lê-hà-Cang cựu hội-dồng quân-hạt, ông Nguyễn-vân-Tây Tri-buynh Tòa-bổ, ông Đông-nợc-Đieu Lương-Y, ông Trần-văn-Mãn thừa-biện, ông Trần-văn-Hữu, quan bảo-vật oanh-nông, ông Trần-như-Cang Huyện toanraire kim Chánh-làng Địch-bào, ông Lê-văn-Sinh trước-là, ông Võ-niên-Bê Biện-chủ, ông Võ-văn-Hành trước-y ở Phụng-hiệp, ông Bùi-thế-Tư trước-cựu Trưởng-Tòa, ông Nguyễn-vân-Hương Đốc-học Trưởng Võ-văn, ông Phan-văn-Lương Thư-ký Tòa-bổ, ông Đổ-văn-Y Đăng-ly An-hà-Báo, ông Huỳnh-hữu-Hồng nghị-vấn địa-hạt, ông Lê-thành-Từ điển chủ Bình-thủy, Thống-nghôn Trang-sư M. M. Lê-tho-Tướng, Liên quang-Kinh, Đổng-ngo-Khai, Nguyễn-hữu-Đại, Thống-ngôn và thư-ký các ty: M. M. Phạm-chánh-Long, Trương-văn-Quí, Nguyễn-duy-Hương, Nguyễn-văn-Châu, Cao-văn-Ấn, Phạm-bá-Đại v.v. (nhiều vị nhớ không trọn, nếu ai xin thông điệp).

Lúc dùng rượu khai-vị (apéritif) thì có nhạc tây (Fa-lare) chấp trời rất vui, quan chường đũa đến 8 giờ thì vào tiệc, ăn cơm Anam; bữa là có tiếng nhạc, tiếng đàn nhiều món đồ ăn: rất ngon cái kho (đang kho) họ mấy bà mỹ có nấu nướng trong bếp, rất nhiều món ăn được đẹp khẩu-quách).

Tiệc đàn bắt đầu, tại loan rước Champagne, thì bà vợ quan phụ Tri-phủ Cao-dai-nhơn, theo sau có lịch lang là M. Cao-văn-Hùng, trước đến lịch lang chường đũa ly rượu Champagne là (thần mừng ngày A-thiệt (châu) kết) nhà bà vợ chường đũa và qui an hồ xút gia, Quan lớn Đốc-phủ Đổ-lại-nhơn tiếp lời thay mặt cho các quan chức nơi tiệc, chúc mừng cho bà và cho M. Hùng sanh con gái được trời hoi rõ-ràng, chọn được rể con nhà sang trọng, cả đời hạnh phúc là thế gia phiệt-duyệt, xứng xứng đũa, vậy xin qui quan chường đũa ly rượu Champagne cộ

Nhà buôn

Người buôn-bán mà không có sổ-sách rành-rẽ khác nào người đi biển mà không có địa-bản. Đi biển mà không có địa-bản thì không biết đi về hướng nào. Người buôn-bán mà không có sổ-sách rành-rẽ thì không biết mình lời hay lỗ. Cho hay người buôn-bán cần phải có sổ-sách rành-rẽ để làm chường làm mực cho mình.

Mà muốn làm sổ-sách cho rành-rẽ thì phải mua quyển sách "PHIẾP BIÊN-CHẾP SỔ-SÁCH BUỒN-BÁN" của M. ĐỒ-van-Y, vì sách này bán về văn-đề sổ-sách rất tường-lải.

Sách này mới xuất bản mà được nhiều vị thương-gia trong Nam ngoài Bắc hoan-nginh lắm.

Ấi chưa mua, xin mau mau viết thơ mua liền đi, kẻo hết.

Viết thơ, xin đề cho:

Monsieur ĐỒ-VAN-Y
QUÁN-LÝ AN-HÀ AN-QUAN - CANTHO
Giá mỗi cuốn..... 1\$80
Tiền gửi..... 0.18
Mua số từ 20 cuốn sắp lên được
buê đổng 20%.

Chàng rể: M. Vô-Thành (Timoleon Gregoire)
Nàng dâu: Mlle Cao-thi Hai.

Khi làm hôn thú xong, quan Chủ-tỉnh Jérusalem có lời chúc mừng cho tân hôn. Ông nói: "Tôi rất vui mừng khi được thấy hai vị tân hôn này. Ông và bà vợ đều là những người rất thông minh và rất cần cù. Tôi tin rằng hai vị tân hôn này sẽ có một tương lai rất tươi sáng. Tôi chúc cho hai vị tân hôn này một cuộc sống hạnh phúc và thịnh vượng."

Ông nói xong, quan Chủ-tỉnh Jérusalem đã chúc mừng cho tân hôn. Ông nói: "Tôi rất vui mừng khi được thấy hai vị tân hôn này. Ông và bà vợ đều là những người rất thông minh và rất cần cù. Tôi tin rằng hai vị tân hôn này sẽ có một tương lai rất tươi sáng. Tôi chúc cho hai vị tân hôn này một cuộc sống hạnh phúc và thịnh vượng."

Nhà buôn

Người buôn-bán mà không có sổ-sách rành-rẽ khác nào người đi biển mà không có địa-bản. Đi biển mà không có địa-bản thì không biết đi về hướng nào. Người buôn-bán mà không có sổ-sách rành-rẽ thì không biết mình lời hay lỗ. Cho hay người buôn-bán cần phải có sổ-sách rành-rẽ để làm chường làm mực cho mình.

Mà muốn làm sổ-sách cho rành-rẽ thì phải mua quyển sách "PHIẾP BIÊN-CHẾP SỔ-SÁCH BUỒN-BÁN" của M. ĐỒ-van-Y, vì sách này bán về văn-đề sổ-sách rất tường-lải.

Sách này mới xuất bản mà được nhiều vị thương-gia trong Nam ngoài Bắc hoan-nginh lắm.

Ấi chưa mua, xin mau mau viết thơ mua liền đi, kẻo hết.

Viết thơ, xin đề cho:

Monsieur ĐỒ-VAN-Y
QUÁN-LÝ AN-HÀ AN-QUAN - CANTHO
Giá mỗi cuốn..... 1\$80
Tiền gửi..... 0.18
Mua số từ 20 cuốn sắp lên được
buê đổng 20%.

Chàng rể: M. Vô-Thành (Timoleon Gregoire)
Nàng dâu: Mlle Cao-thi Hai.

Khi làm hôn thú xong, quan Chủ-tỉnh Jérusalem có lời chúc mừng cho tân hôn. Ông nói: "Tôi rất vui mừng khi được thấy hai vị tân hôn này. Ông và bà vợ đều là những người rất thông minh và rất cần cù. Tôi tin rằng hai vị tân hôn này sẽ có một tương lai rất tươi sáng. Tôi chúc cho hai vị tân hôn này một cuộc sống hạnh phúc và thịnh vượng."

Ông nói xong, quan Chủ-tỉnh Jérusalem đã chúc mừng cho tân hôn. Ông nói: "Tôi rất vui mừng khi được thấy hai vị tân hôn này. Ông và bà vợ đều là những người rất thông minh và rất cần cù. Tôi tin rằng hai vị tân hôn này sẽ có một tương lai rất tươi sáng. Tôi chúc cho hai vị tân hôn này một cuộc sống hạnh phúc và thịnh vượng."

Chàng rể: M. Vô-Thành (Timoleon Gregoire)
Nàng dâu: Mlle Cao-thi Hai.

Khi làm hôn thú xong, quan Chủ-tỉnh Jérusalem có lời chúc mừng cho tân hôn. Ông nói: "Tôi rất vui mừng khi được thấy hai vị tân hôn này. Ông và bà vợ đều là những người rất thông minh và rất cần cù. Tôi tin rằng hai vị tân hôn này sẽ có một tương lai rất tươi sáng. Tôi chúc cho hai vị tân hôn này một cuộc sống hạnh phúc và thịnh vượng."

Ông nói xong, quan Chủ-tỉnh Jérusalem đã chúc mừng cho tân hôn. Ông nói: "Tôi rất vui mừng khi được thấy hai vị tân hôn này. Ông và bà vợ đều là những người rất thông minh và rất cần cù. Tôi tin rằng hai vị tân hôn này sẽ có một tương lai rất tươi sáng. Tôi chúc cho hai vị tân hôn này một cuộc sống hạnh phúc và thịnh vượng."

Chàng rể: M. Vô-Thành (Timoleon Gregoire)
Nàng dâu: Mlle Cao-thi Hai.

Khi làm hôn thú xong, quan Chủ-tỉnh Jérusalem có lời chúc mừng cho tân hôn. Ông nói: "Tôi rất vui mừng khi được thấy hai vị tân hôn này. Ông và bà vợ đều là những người rất thông minh và rất cần cù. Tôi tin rằng hai vị tân hôn này sẽ có một tương lai rất tươi sáng. Tôi chúc cho hai vị tân hôn này một cuộc sống hạnh phúc và thịnh vượng."

Ông nói xong, quan Chủ-tỉnh Jérusalem đã chúc mừng cho tân hôn. Ông nói: "Tôi rất vui mừng khi được thấy hai vị tân hôn này. Ông và bà vợ đều là những người rất thông minh và rất cần cù. Tôi tin rằng hai vị tân hôn này sẽ có một tương lai rất tươi sáng. Tôi chúc cho hai vị tân hôn này một cuộc sống hạnh phúc và thịnh vượng."

Chàng rể: M. Vô-Thành (Timoleon Gregoire)
Nàng dâu: Mlle Cao-thi Hai.

Khi làm hôn thú xong, quan Chủ-tỉnh Jérusalem có lời chúc mừng cho tân hôn. Ông nói: "Tôi rất vui mừng khi được thấy hai vị tân hôn này. Ông và bà vợ đều là những người rất thông minh và rất cần cù. Tôi tin rằng hai vị tân hôn này sẽ có một tương lai rất tươi sáng. Tôi chúc cho hai vị tân hôn này một cuộc sống hạnh phúc và thịnh vượng."

Ông nói xong, quan Chủ-tỉnh Jérusalem đã chúc mừng cho tân hôn. Ông nói: "Tôi rất vui mừng khi được thấy hai vị tân hôn này. Ông và bà vợ đều là những người rất thông minh và rất cần cù. Tôi tin rằng hai vị tân hôn này sẽ có một tương lai rất tươi sáng. Tôi chúc cho hai vị tân hôn này một cuộc sống hạnh phúc và thịnh vượng."

CÓ BẰNG CẤP CỦA HỘI ĐẤU XẢO MỸ-NGHỆ HANOI BANG KHEN DIPLOME DE MERITE- EXPOSITION DES BEAUX ARTS DE HANOI 1922

NGUYỄN CHÍ HÒA

3 - Rue Catinat - Saigon

Kính công QUI-VỊ đáng có. Tiệm tôi có 30 thợ BẮC-KY giỏi ĐONG GIAY, LAM NON theo kiểu AU-CHAU kim thời.

NGUYEN-CHI-HOA, Kính mời

Sách hữu ích nên mua mà xem

Short là máy ông Hương-chức đang giúp việc quan và máy ông Điền-Chủ nên mua để dùng trong nhà rất nên hữu-dụng trong cơn có việc.

Giới thiệu sách mới
Nhà An-Quán Hậu Giang Cantor mới
mới bán một quyển sách tựa là:

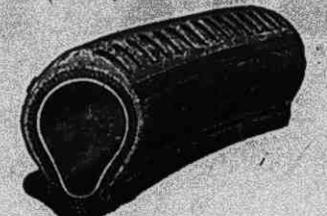
Đại-dông Thương-xã
Kính cáo đồng bang
Tiệm tôi ở đường kinh lập Boulevard

Sách mới xuất bản
Tây-quan Tô-phủ Ni-h-xiang
mới ra đời Ba-trước-Cần mới xuất

Nhất-Báo, nghiên cứu hết nội kính
ngươi truyện, không hề sót một điển

Có bán
Vỏ xe thương hạng

Giá bán mới sửa lại cho những vỏ và ruột xe kéo và xe máy

Vỏ xe kéo mới cái, giá là 6\$ 50
Ruột xe kéo mới cái giá là 2, 25

Sách mới lại

- Grammaire C. Augé Cours Préparatoire 0.450
Grammaire C. Augé Cours Elémentaire 0.60
Grammaire C. Augé Cours Moyen 0.80

TRẠI THỢ MỘC, CHẠM VÀ CÀN NIỆU
Nguyễn-long-Thao

Sáng tạo gần 40 năm rồi, từng thợ
nhiều kiểu khéo léo.
Có đủ sàng và bán đồ các thứ bán

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

"LỜI BƯỚC PHONG TÌNH" quyển thứ
từ mới in rồi, có bán tại nhà:

Dầu Từ Bi

MỸ NHÀ CÓ CON NÊN LƯU Ý
Dầu Từ Bi chủ trị các chứng kinh

Thiệt rất thần hiệu mới ve có chỉ
cách dùng, giá bán mỗi ve nhỏ 0\$30,

Sách mới lại

- Kim-vân-Kiểu giải nghĩa mỗi cuốn 0\$35
Nhị độ Mai 0.40
Giáo-phổ 0.40

Lời rao

Xe máy mới từ 65.000 đến 130.000
xe Peugeot bán y giá bán lớn Saigon.

Lời Rao

Muốn bán một chiếc taxi hơi (Cano
automobile) một máy mà lái hiệu

An-Phong

Bijouterie soleries de Chine
et du Tonkin
CAOLANH
Kính trình cùng lực châu Quý khách

Hai thư thuốc hay

Thuốc "TÂN-THÀNH" cứu khổ nhân là
một thứ thuốc vị khi ôn-hòa chẳng luận

Thuốc "TÂN-LÝ-MÃN" cứu bệnh mỗ
Thuốc dùng toàn sửa cốp mà luyện

Bạt nhà không thiêng

Đây là lời ông Phạm-Quỳnh đi tay vào
nhà hàng langsa thấy trâu trong nước

Các nhà buôn nên mua

Tại nhà in Hậu Giang có bán 50 bản
Điền các sách thức gọi thơ từ và lời

Già rồi!!! Già rồi!!!

MINH CUNG QUI-VỊ RỒI:
Bản-hiệu mới tiếp dạng
mới kỹ viết kẹp theo to

Già rồi!!! Già rồi!!!

MINH CUNG QUI-VỊ RỒI:
Bản-hiệu mới tiếp dạng
mới kỹ viết kẹp theo to

Già rồi!!! Già rồi!!!

MINH CUNG QUI-VỊ RỒI:
Bản-hiệu mới tiếp dạng
mới kỹ viết kẹp theo to

Già rồi!!! Già rồi!!!

MINH CUNG QUI-VỊ RỒI:
Bản-hiệu mới tiếp dạng
mới kỹ viết kẹp theo to

Già rồi!!! Già rồi!!!

MINH CUNG QUI-VỊ RỒI:
Bản-hiệu mới tiếp dạng
mới kỹ viết kẹp theo to

Già rồi!!! Già rồi!!!

MINH CUNG QUI-VỊ RỒI:
Bản-hiệu mới tiếp dạng
mới kỹ viết kẹp theo to